

Hoe goed de pensioenfondsen het eigenlijk doen

Totale vermogens pfn	Globaal: 2000 -2010	31 aug. 2019
in miljard euro	600-750	ca. 1480
latente belastingclaim (€ mrd)	250-300	560
t.o.v. BBP	110-135%	200%
t.o.v. jaartotaal uitkeringen	31-33 ×	45-46 ×
t.o.v. jaartotaal premies	26-28 ×	43-44 ×
t.o.v. opgebouwde aanspraken*)	45%-55% (bij vaste rekenrente 4%)	83%-98% (gem. 89%, ABP 84%)

*) 'Aanspraken' = 'UPO' × verwachte uitkeringsduur, gesommeerd over alle deelnemers.
(Is gelijk aan de 'verplichtingen' bij rekenrente nul).

Wil een pf bij een rekenrente van 0,5% (gemiddelde 31aug.2019) een dekkingsgraad van 100% halen, dan moet het nu al 90,5% van de op dit moment opgebouwde aanspraken in 'kas' hebben. Om er 100% van te maken heeft het 20 jaar (= gemiddelde looptijd verplichtingen) de tijd!

Rendementen in verleden

Gemiddeld (2003-2018)	Alle pfn bij elkaar (€ mrd):	Premie-inkomsten	484
ABP 6,7%	totaal over 18 jaar	Dividend + rente	331
PFZW 7,5%	(2001-2018)	Koersrendement	<u>477 +</u>
PMT 7,2%		Totaal inkomsten	1292
PME 6,9%		Af: uitkeringen	<u>407 –</u>
Bouw 6,9%		Vermogensgroei	885

.....

Rendementen in toekomst, volgens commissie Dijsselbloem. Voorbeeld: ABP

Categorie	Netto rendement cf. Dijsselbloem	Gewicht bij ABP	Rendement bij ABP
Aandelen	5,6%	33,6%	1,88%
Overige zakelijke waarden	5,6%	12,7%	0,71%
Niet beursgenoteerd vastgoed	4,1%	9,9%	0,41%
Grondstoffen	3,3%	4,1%	0,14%
'Credits' (geschat in huidige situatie)	≥ 2,0%	23,4%	≥ 0,47
AAA staatsobligaties (idem)	0,0%	15,3%	0,0%
Rente/valuta hedge etc.	--	1,0%	± 0,0%
TOTAAL		100%	≥ 3,60%

Toch adviseert Dijsselbloem een rekenrente (veel) lager dan 1%. **Is 2% niet prudent genoeg?**

Nog wat getallen (alle pfn bij elkaar, bron: DNB)

Premie-inkomsten (2018) :	33 mrd per jaar
Uitkeringen (2018) :	31 mrd per jaar
Gemiddelde vermogensgroei 2001-2018:	49 mrd per jaar
Gemiddelde vermogensgroei 2015-2019:	84 mrd per jaar ¹⁾
Gemiddelde opbrengst beleggingen 2015-2019	82 mrd per jaar ¹⁾

¹⁾ Groei in 2019H2 geschat op $0,5 \times$ groei in H1.

De beleggingswinsten na 2008 waren zeer goed m.u.v. 2015 en 2018. Een commentaar in FD: *“Stel het beursklimaat wordt guurder en de opbrengsten dalen tot gemiddeld 40 mrd pj. Samen met de stijgende premies (>33 mrd) is dat nog steeds 'gewoon niet uit te geven'. Jongeren zitten op rozen. De huidige gepensioneerden komen vele procenten op hun uitkering tekort.”*

Indexatie: 2,5% indexatie kost 0,8 mrd cashflow pj = slechts 1% van beleggingswinst pj.

Premiedemping

Premies volgens DNB-normen al jaren te laag. Oorzaak: pfn hanteren voor de premies een hogere rekenrente dan de 'officiële' (in 2018 ca 2,8 % ipv 1,4-1,5%). Gevolg: gemiddelde premiedekkingsgraad in 2017 rond 84%, in 2018 en 2019 nauwelijks hoger. Resultierend premietekort ca 10 mrd per jaar. Wordt aangevuld uit de algemene pot, dus ook door ouderen. Betekent subsidie van gepensioneerden naar werkenden, zeker nu de voor jongeren ongunstige 'doorsneepremie' door het pensioenakkoord gaat verdwijnen.

Premie-rekenrente moet in 2020 omlaag, eist DNB. **Gevolg: draconisch hoge premies!**
'Remedie' kabinet: premiepercentage maximaal 27%. **Gevolg: minder pensioenopbouw!**

Maar onnodig bij een realistische en toch prudente rekenrente van 2,0 à 2,5% !!

Waar komt de ellende van extreem lage rekenrentes vandaan?

De huidige pensioenwet dateert uit 2004-2006, toen niemand negatieve rentes voorzag. Men koos voor de oude praktijk om de rekenrente te baseren op de zg. rente-termijnstructuur (RTS) van de *Nederlandse* staatsrentes. De obligatierentes van andere Euro- of niet-Eurolanden doen er niet toe. De behaalde of te verwachten aandelenrendementen al helemaal niet. Dat was een keuze, het had ook anders gekund. Landen als Zwitserland en België laten de te verwachten (aandelen)rendementen voor een deel wel meetellen in de rekenrente. Bovendien :

- De RTS 'voorziet' zeer lage rentes tot 70 jaar vooruit. Jomanda is er niks bij.
- Pfn beleggen niet alleen in staatsobligaties, en niemand zou dat ook willen.

Speerpunt vakbonden:

Frontale aanval op huidige rekenrentemethodiek o.b.v. de RTS.

Er is alle reden de regelgeving te veranderen. Door een noodwetje de rekenrente direct op ca 2% zetten, dan is de kou van kortingen en nog hogere premies uit de lucht. Definitieve oplossing uit te werken in nieuwe pensioenwet.

“Niet korten” roepen helpt niet. Dat leidt tot het verwijt: “Jullie stellen alleen maar uit”.